

TANTÁRGYI ADATLAP

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

1.1. *Tantárgy neve (magyarul, angolul)*

Magyar települések • Hungarian cities

1.2. *Azonosító (tantárgykód)*

BMEEPUI0423

1.3. *A tantárgy jellege*

kontaktórával rendelkező tanegység

1.4. *Kurzustípusok és óraszámok*

kurzustípus	heti óraszám	jelleg
előadás (elmélet)	1	önálló
gyakorlat	1	kapcsolt
laboratóriumi gyakorlat	–	–

1.5. *Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségi értékelés) típusa*

félévközi érdemjegy (f)

1.6. *Kreditszám*

2

1.7. *Tantárgyfelelős*

neve: Dr. Kissfazekas Kornélia
beosztása: egyetemi adjunktus
elérhetősége: kissfazekas@urb.bme.hu

1.8. *Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység*

Urbanisztika Tanszék

1.9. *A tantárgy weblapja*

<http://www.urbanisztika.bme.hu/oktatas/osztatlan-oteves-es-bsc-kepzes-kotelezo-tantargyai/valaszthato-targyak/magyar-telepulesek/>

1.10. *A tantárgy oktatásának nyelve*

magyar

1.11. *A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve*

Kötelező az alábbi képzéseken:

- 3N-ME • Építésztechnológiai nappali mesterképzés magyar nyelven „Várostervezés és főépítész” specializáció • 2. félév

Kötelezően választható az alábbi képzéseken

- 3N-MO • Építésztechnológiai nappali osztatlan mesterképzés magyar nyelven • 8. félév
- 3N-ME • Építésztechnológiai nappali mesterképzés magyar nyelven „Építészeti tervezés és belső-építészet” specializáció • 2. félév

1.12. *Közvetlen előkövetelmények*

A. Erős előkövetelmény:

–

- B. Gyenge előkövetelmény:
1. A tantárgy nem kíván előzetes ismereteket, de feltételezi a múlt és jelen magyar városfejlődési jelenségek iránti fogékonyságot és érdeklődést.
- C. Párhuzamos előkövetelmény:
1. —
- D. Kizáró feltétel (nem vehető fel a tantárgy, ha korábban teljesítette az alábbi tantárgyak vagy tantárgycsoportok bármelyikét):
-

1.13. A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta az Építészmérnöki Kar Tanácsa, érvényesség kezdete 2018. május 30.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

2.1. Célkitűzések

A tárgy az előadások és a gyakorlat órák előnyeit kívánja egyesíteni; nem csak a befogadó, passzív „hallgató” viselkedést erősítve, hanem az aktív közreműködés és a kísérletezés lehetőségét is biztosítva. Az órák csak részben elméletiek: témáik a magyar várostörténet és városépítészet legmeghatározóbb korszakai, de nem a kronológiai szempontokat szem előtt tartva, hanem az órákat egy-egy fontosabb téma köré szervezve, elsősorban a mai történések kontextusában.

Ugyanakkor alapvető cél a kísérleti városelemzési módszerek (*Kritikai promenadológiai elemzés, Pattern language, Alaktani változások-városmorfológia, Szerethető helyek, jó helyek/rossz helyek, személyes tér, lokalitás-élmény*) megismerése és kipróbálása egy-egy konkrét településre fókuszálva. (otthoni feladat párban, az órai konzultációk és csoportos beszélgetések alapján fejlesztve)

Kulcsszavak (a fentiekén túl): városmegismerés, településhálózati folyamatok, városközponti változások, városmorfológia (szerkezet és beépítés), államszocialista történések, „szocreál” és „szocmodern”, poszt-szocializmus, poszt-indusztrializmus;

A tárgy javasolható diplomatervek helyszínének kiválasztásához; adott város/városrész mélyebb megismeréséhez, a települési/városi léptékű elemzések elkészítéséhez szükséges szemlélet és ismeretek elsajátításához.

2.2. Tanulási eredmények

A tantárgy sikeres teljesítésével elsajátítható kompetenciák

- A. Tudás – a KKK 6.1.1. pontja szerint:
1. Rálátása van az építészethez kapcsolódó humán tudományokra, az építészetre ható társadalmi folyamatokra;
 2. ismeri az építészet történet fontosabb korszakait, alkotásait, a kortárs építészet és társzművészetek megjelenési formáit, rálátása van a települések fejlődésének történetére;
 3. érti az ember, az épített és a természeti környezet közötti alapvető kapcsolatokat és kölcsönhatásokat, ismeri az épületek tervezésének alapelveit, lépéseit;
 4. a hallgató érti a meghatározó magyar várostörténeti folyamatokat, különös tekintettel a közelmúltra;
 5. felismeri a fontosabb magyar települések alaktani jellemzőit;
 6. elsajátítja a várostörténeti térképek olvasásának, értelmezésének módszerét;
 7. eligazodik a fontosabb városkutatói és elemzési eszközök és módszerek között.
- B. Képesség – a KKK 6.1.2. pontja szerint:
1. Az átlagnál mélyebb ismeretekkel és magasabb szintű képességekkel rendelkezik a következő területeken: urbanisztika-településtervezés, környezet- és tájtervezés, housing, közösségi épülettervezés, építészeti szociológia és környezetpszichológia, települési infrastruktúra, ingatlanfejlesztés, beruházás-menedzsment, építési jog és igazgatási ismeretek, épületenergetika, építészeti akadálymentesség, építészeti ökológia, építészeti informatika, építészeti tűzvédelem, épület- és településüzemeltetési feladatok, valamint építészeti bűnmegelőzés és település-biztonság.
 2. hatékonyan alkalmazza a tanult elemzési technikákat;

3. képes konkrét városi helyzetek elemzésére, akár szubjektív városolvasatok szöveges és rajzi megfogalmazására;
 4. képes a települések szabályozási tervek és az építésügyi szabályzások értelmezésére, alkalmazására.
- C. Attitűd – a KKK 6.1.3. pontja szerint:
1. Munkája során törekszik a rendszerszemléletű, folyamatorientált, komplex megközelítésre, a problémák felismerésére, és azok kreatív megoldására;
 2. nyitott az új információk befogadására, törekszik szakmai és általános műveltségének folyamatos fejlesztésére, fogékonyságot mutat más diszciplínák iránt;
 3. kezdeményező, törekszik az építészeti tevékenységhez kapcsolódó feladatok megosztására, munkacsoportok létrehozására, tiszteletben tartva a munkatársak és bevont szakemberek tudását, párbeszéd-készség, kommunikációs igény jellemzi;
 4. kísérletező kedvű – szemléletben, kutatási módszerekben, grafikai eszközökben;
 5. együttműködő készséget mutat páros- és csoportmunkákban;
 6. nyitott a kritika elfogadására, érvelő vitakészség jellemzi a személyes véleménye védelmére.
- D. Önállóság és felelősség – a KKK 6.1.4. pontja szerint:
1. Szakmai problémák során önállóan és felelőssége tudatában lép fel, az elkészített munkájáért annak eredetiségéért felelősséget vállal;
 2. más szerzők felhasznált szakmai anyagainak szellemi védelmére tudatosan ügyel.

2.3. Oktatási módszertan

előadás, párbeszéd, közös elemzések, gyakorlati példák megbeszélése/értékelése.

2.4. Tanulástámogató anyagok

- A. Szakirodalom / kötelező
- Kissfazekas K.: *A magyar városközpontok átalakulása a II. világháború végétől a rendszerváltásig* In: ÉPÍTÉS-ÉPÍTÉSZETTUDOMÁNY 36:(1-2) pp. 79-102. (2008)
 - Meggyesi, T. Városépítészeti Alaktan TERC Kft. (2009)
- Szakirodalom / ajánlott:
- Kissfazekas K: *Changes of Town Centres in the State Socialist Era – Processes And Paradigms in Urban Design* In: ARCHITEKTURA AND URBANIZMUS 51:(1-2) pp. 5-17. (2017)
 - Kissfazekas K: *Urban Structures and Architectural Specificities in the Post-Socialist New Towns* In: Szirmai V (szerk.) *"Artificial Towns" in the 21st Century: Social Polarisation in the New Town Regions of East-Central Europe*. 501 p. Budapest: Institute for Sociology Centre for Social Sciences Hungarian Academy of Sciences, 2016. pp. 403-437. (ISBN:978-963-8302-52-6)
 - Strappa, G.-Amato, A.D.R, Camporeale, A (szerk.) *City as Organism. New Visions for Urban Life*-ISUF Rome (2015). Vol. 1-2. 1590 p.
 - Kissfazekas K. *Relationships between politics, cities and architecture based on the examples of two Hungarian New Towns* In: CITIES: THE INTERNATIONAL JOURNAL OF URBAN POLICY AND PLANNING 48: pp. 99-108. (2015)
 - Kissfazekas K, Gurdon B.: *Urban Corpus Morphology (A várostest morfológiája)* In: ÉPÍTÉS-ÉPÍTÉSZETTUDOMÁNY 42:(3-4) pp. 171-203. (2014)
 - Kissfazekas, K. *Metamorphosis of public spaces in Hungary: or the question of context within the public spaces of the communist and post-communist period* In: JOURNAL OF ARCHITECTURE AND URBANISM 37:(3) pp. 182-193. (2013)
- B. Jegyzetek
Izd. A. és C. pontok
- C. Letölthető anyagok
- Kissfazekas, K. *A magyar településhálózat fejlődése és értékelése* In: Urb.0: Urbanisztika kezdőknek. 146 p. Szabó Julianna (szerk.) Budapest: BME Urbanisztikai Tanszék, 2016. pp. 31-39. (ISBN:978-963-313-221-0)
 - további elektronikus segédanyagok elérhetők a tanszék honlapján

3. TANTÁRGY TEMATIKÁJA

3.1. Előadások tematikája

- A táj és a város viszonya
- Kritikai promenadológiai elemzés
- A kulturális turizmus potenciál vizsgálati módszere és térszerkezeti összefüggései
- Városmetszetek 1: A historizmus - szemléletváltások, város szerkezeti, városépítészeti átalakítások
- Előadás Városmetszetek 2: Magyar nagyváros - bérház tipológia
- Városmetszetek 3: Államszocializmus - szemléletváltások; Újvárosok, Városközponti változások, Szocreál - szocmodern

3.2. Gyakorlati órák tematikája

- Gyakorlat: BEVEZETŐ / Ismerkedés a tárgy tematikájával és a feladattal,
- Gyakorlat: Városmegismerési és elemzési módszerek 1
- Gyakorlat: Városmegismerési és elemzési módszerek 2
- Gyakorlat: A városeelemzések bemutatása és megbeszélése 1 / prezentáció
- Gyakorlat: Városmegismerési és elemzési módszerek 3
- Gyakorlat: A városeelemzések bemutatása és megbeszélése 1 / prezentáció

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

4. A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

4.1. Általános szabályok

- A. A megengedett hiányzások száma a hatályos Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat (TVSZ) szerint. A teljesítményértékelések alapját az előadásokon és a gyakorlatokon elhangzott ismeretek összessége képezi.
- B. Vitás esetekben a hatályos Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat, továbbá a hatályos Etikai Kódex szabályrendszere az irányadó.

4.2. Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések:

1. *Összegző tanulmányi teljesítményértékelés* (a továbbiakban tanulmány): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módjai: a félév folyamán folyamatos, oktatói témavezetéssel, konzultációval segített, egyénileg készített elemző tanulmány készül. Annak tartalmát, követelményeit, beadási határidejét, értékelési módját a tárgyfelelős határozza meg.
2. *Részteljesítmény-értékelés* (a továbbiakban prezentáció): A félév közben két alkalommal a feladathoz kapcsolódó hallgatói prezentáció készül: az elemzések bemutatása, közös értékelése, megbeszélése. A prezentációs alkalmon kötelező a jelenlét. Mindemellett a tantárgy tanulmányi foglalkozásain tanúsított teljesítmény és aktivitás (aktív részvétel, gondolatok felvetése, részvétel a szervezett csoport-munkában, vitában stb.) a félévközi jegy kialakításának része.

B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelések: -

4.3. Teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- A. Jelenlét az órákon, a TVSZ. által előírt mértékben
- B. Kötelező jelenlét a 2 prezentációs alkalmon.
- C. Megfelelő színvonalú feladatok leadása a szorgalmi időszak végén.
- D. A félévzáró érdemjegy, a félév során elkészített feladatok, prezentációk és az órai aktivitás alapján, összegző tanulmányi teljesítményértékelésként ötfokozatú skálán kerül értékelésre.

szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések	részarány
aktív részvétel a kontakt tanórákon	40%
félévközi prezentációk	20%
elemző tanulmány	40%
összesen:	Σ 100%

4.4. Érdemjegy megállapítás

félévzáró érdemjegy	ECTS minősítés	Pontszám*
jeles (5)	Excellent [A]	≥ 90%
jeles (5)	Very Good [B]	85 – 90%
jó (4)	Good [C]	72,5 – 85%
közepes (3)	Satisfactory [D]	65 – 72,5%
elégséges (2)	Pass [E]	50 – 65%
elégtelen (1)	Fail [F]	< 50%

* Az érdemjegyeknél megadott alsó határérték már az adott érdemjegyhez tartozik.

4.5. Javítás és pótlás

A. A nem megfelelt feladatok a pótlási időszak végéig javíthatóak, TVSZ szerint meghatározott módon, a tantárgy felelőssel történt előzetes egyeztetés alapján.

4.6. A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

tevékenység	óra / félév
részvétel a kontakt tanórákon	12×2=24
felkészülés a részteljesítményértékelésekre	6
feladatok elkészítése	28
összesen:	Σ 60

4.7. Jóváhagyás és érvényesség

Jóváhagyta az Építészmérnöki Kar Tanácsa, érvényesség kezdete 2018. május 30.